

N:o 305.

Af Herr Friherre J. Liljencrantz: Om nedsättning i vissa anslag under Tredje Hufvudtiteln.

Genom den i detalj gående granskning af Utrikes-departementets budget, som under de två sednaste riksdagarne egt rum, har, mera än tillförene, kännedom om dithörande frågor blifvit spridd inom representationen. Frukten deraf har blifvit en ganska allmänt utbredd mening, att på detta område icke så obetydliga besparingar för statsverket kunna åstadkommas, och Kongl. Maj:ts Regering har vid densamma fäst något afseende genom de vid nästlidne och innevarande riksdag föreslagna nedsättningarna i Tredje Hufvudtitelns anslag. Sålunda har redan för innevarande år en nedsättning egt rum af 30,550 R:dr R:mt (deraf på Sveriges andel fallit 21,250 R:dr); och enligt den nu framlagda nådiga Propositionen om Statsverkets tillstånd och behof, skulle för år 1870 de förenade rikenas anslag till Utrikes-departementets diplomatiska utgifter komma att understiga det för 1868 och föregående år beviljade belopp med 59,200 R:dr (deraf på Sveriges andel 39,200 R:dr).

Uti den motion, genom hvilken jag vid 1867 års riksdag tillät mig fästa representationens uppmärksamhet på detta ämne, sökte jag emellertid ådagalägga, att en något längre gående reduktion af denna titel skulle, utan men för statens värdighet och intressen, kunna ega rum. Riksdagens beslut och framställningar nästlidet år rörande Tredje Hufvudtiteln antydde äfven en sådan uppfattning från representationens sida, och för min del hyser jag fortfarande den öfvertygelse, att genom ytterligare inskränkningar af utgifterna under denna Hufvudtitel kan beredas en af behofvet påkallad minskning i statsutgifterna, utan någon deraf följande olägenhet för det allmänna.

Jag har därför ansett mig böra underställa Riksdagens pröfning ett förslag till reglering i sådant syfte af Tredje Hufvudtitelns utgifter.

Gifvet är, att, då Sverige och Norge gemensamt bidraga till utgifternas bestridande, måste härvid tillses, att intetdera rikets rätt eller intressen åsidosättas. Den behandling, som frågan om utrikes-budgetens framläggande i detalj för den Norska representationen erhållit hos det nu församlade Storthinget, låter emellertid förmoda att äfven i Norge förefinnes enahanda mening som här, om behovet och möjligheten af inskränkning i utgifterna under denna titel, och jag anser fortfarande, att det ur flera synpunkter är lämpligt, att initiativet till en indragning på de gemensamma diplomatiska utgifterna tages från Svensk sida.

Rigtigheten af den åsigt, som af Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena yttrats till Statsråds-protokollet den 8 nästlidne September, att icke alla kommande Riksdagar skola låta binda sig af de af en föregående Riksdag uppgjorda beräkningar, läser icke kunna bestridas, och jag förnyar därför icke nu min vid 1867 års riksdag väckta motion om fastställande af en stat, som skulle träda i kraft först i mån af de nuvarande innehafvarnes af de diplomatiska embetena afgång; utan tillåter jag mig föreslå, att de förändringar i de till beskickningarne anslagna traktamenten, som kunna beslutas, må med nästa år inträda, och att de indragningar, som pröfvas böra ega rum, må redan före ingången af nästkommande år verkställas. Den betänklighet, som, ur formel synpunkt, kunde förefinnas med afseende å en minskning i inkomster för nuvarande innehafvare af diplomatiska embeten, synes vara redan på förhand undanröjd genom det af den sednast afgångne chefen för Kongl. Utrikes-departementet i dess anförande till Statsråds-protokollet den 4 Januari 1868 i minnet återkallade förhållande, att Kongl. Maj:t fann sig kunna genom nadigt Bref den 25 Juli 1832 förordna, att, från och med samma års tredje qvartal, en minskning af 10 procent skulle ega rum uti de at beskickningarne i Wien, Petersburg, Paris, London, Köpenhamn, Berlin, Haag och Hamburg anslagna traktamenten. Att, genom nedsättningarne, de nuvarande innehafvarne af de diplomatiska posterna försättas i en, jemförelsevis något mindre behaglig, position än den nuvarande, kan icke bestridas; men man torde härvid icke få förbise, att äfven inom landet finnas högre embetsmän, ja äfven medlemmar af Regeringen, som nödgas afsäga sig behaget att representera på ett mera storartadt sätt, så framt de ej ega enskild förmögenhet; och såsom regel torde väl få antagas, att löner hafva för ändamål att utgöra ersättning för fordradt arbete och att försätta embetsmännen i en med beskaffenheten af innehafvande platser öfverensstämmande ställning, ej att bereda tillfällen till njutningar, som äro rikedomens förbehållna och hvilka utan olägenhet kunna undvaras.

Hvad åter angår personalen vid de beskickningar, som kunna ifrågakomma att indragas, faller det af sig sjelft, att densamma kommer i åtnjutande af disponibilitets-arvoden, intilldess tillfälle erbjuder sig att bereda den nya anställningar.

De uppgifter, som jag haft äran framlägga i min vid 1867 års riksdag väckta motion, äfvensom de, hvilka återfinnas i bil. N:o 2 till Kongl. Maj:ts Proposition om statsverkets tillstånd och behof vid nästlidne riksdag, göra obehöfliga alla vidlyftigare sammanställningar af kostnaderna för de svensk-norska beskickningarne i utlandet, med kostnaden för dem, som af andra stater, med ungefärligen lika magtställning som vår, på samma platser underhållas. Af dessa uppgifter inhemtas, att de traktamenten för de svensk-norska beskickningarne, som jag tillåter mig här nedan föreslå, äro lika stora och till och med öfverstiga hvad Belgien, Danmark och Holland anslagit åt sina beskickningar, och att särskildt det föreslagna traktamentet för beskickningen i Köpenhamn är större till och med än det som tilldelas preussiska beskickningen derstädes, hvilken dock representerar en af Europas stormagter, och dertill en magt, som, i likhet med Sverige—Norge, är en af Danmarks grannstater, med hvilken en lifligare beröring derföre ifrågakommer.

Bestämmandet af beskickningarnes rang, äfvensom personalens antal, torde Riksdagen öfverlemna åt Kongl. Maj:t, och för sin del endast taga i öfvervägande hvilken summa, som anses böra för hvarje beskickning i sin helhet anvisas, samt derefter lämpa det anslag som för bestridande af utgifterna under Tredje Hufvudtiteln beviljas. Dock anhåller jag få anmärka, att det af mig ifrågasatta traktamente för beskickningen i Florens föreslagits, under förutsättning att legations-sekreterareplatsen vid denna beskickning skulle indragas; att i den för beskickningen i London afsedda summa inbegripes ett belopp af 1,000 R:dr Hamb. B:ko för legationspredikanten derstädes, och att anslaget till beskickningen i Paris äfven innefattar ett arvode af 1,200 R:dr samma mynt till en militär-attaché derstädes.

Jag anhåller således, att Riksdagen ville bestämma svenska statsverkets bidrag till utgifterna för ministerstaten, under förutsättning att beskickningen i Brüssel och Haag indrages, äfvensom de från ministerstaten nu utgående anslagen till generalkonsulerna i Lissabon (såsom ministerresident) och i Athen (såsom chargé-d'affaires), samt att de öfriga beskickningarnes traktamenten bestämmas till följande belopp:

Beskickningen i <i>Berlin</i>	R:dr Hamb. B:ko	9,000.
» i <i>Constantinopel</i> (oberäknadt	3,500 R:dr Hamb.	
B:ko af konsulsfonden)		4,000.

Beskickningen i <i>Florens</i> (oberäknadt 2,500 R:dr Hamb. B:ko af konsulsfonden)	1,500.
» i <i>Köpenhamn</i>	8,000.
» i <i>London</i>	14,000.
» i <i>Madrid</i>	4,500.
» i <i>Paris</i>	14,200.
» i <i>Petersburg</i>	13,000.
» i <i>Washington</i> (oberäknadt 3,000 R:dr Hamb. B:ko af konsulsfonden)	2,000.
» i <i>Wien</i>	9,000.
	R:dr Hamb. B:ko 79,200.

Da den summa, som i Kongl. Maj:ts Proposition äskas till traktementen för beskickningarne under år 1870 utgör 110,100 R:dr Hamb. B:ko, så skulle följaktligen, genom bifall till det förslag jag haft äran framlägga, uppkomma en besparing af 30,900 R:dr Hamb. B:ko, eller 123,600 R:dr R:mt, hvilket efter beräkning af $\frac{1}{2}$ -delar på Sveriges andel utgjorde en besparing af 87,247 R:dr i de af Kongl. Maj:t för år 1870 å Tredje Hufvudtiteln äskade anslag; kommande dock denna besparing att minskas med beloppet af de arvoden, som böra utgå till de i disponibilitet tills vidare försatta innehafvarne af de beställningar, som indragas.

Jag anhåller äfven, att Stats-Utskottet och Riksdagen ville taga i öfvervägande, huruvida ej, i mån af afgång inom den nuvarande personalen i Utrikes-departementets expedition, någon inskränkning af denna personal må kunna ega rum, och att, i sådant fall, en framställning derom till Kongl. Maj:t måtte göras. Jag anser nemligen de inkast, som blifvit gjorda mot mitt i detta ämne vid 1867 års riksdag väckta förslag, ej hafva vederlagt mitt påstående, att åtskilliga befattningar i nämnda expedition skulle kunna hos en och samma person förenas, och derigenom lönerna till en del af den, efter min åsigt, alltför talrika personalen inbesparas.

Slutligen tillåter jag mig uttala den förhoppning, att Regeringen skall med tillfredsställelse se ett initiativ till besparingar på här ifrågasvarande områden tagas från representationens sida, då ju Regeringen och representationen måste vara i lika grad intresserade af, att all möjlig besparing i utgifterna för statsförvaltningen eger rum, men det dock alltid måste vara svårare för Regeringen att sjelf bringa å bane förslag om nedsättning i dess embetsmäns löner, eller inskränkning af deras antal.

Jag anhåller att min motion måtte till Stats-Utskottet öfverlemnas.

Stockholm den 28 Januari 1869.

Johan Liljencrantz.